

رئیس جمهوری:

سعه صدر پیامبر(ص) از نشانه های انقلابی بودن ایشان بود

گروه سیاست: رئیس جمهوری روز گذشته در جلسه هیئت دولت با اشاره به وقوع زلزله در منطقه غرب کشور و کرمانشاه، گفت: «زلزله شدیدی که با قدرت و بزرگی ۷٫۳ ریشتر در کرمانشاه به وقوع پیوسته، کمتر سابقه داشته است. وقوع چنین زلزله‌ای...

صفحه ۶

پنجشنبه ۲۵ آبان ۱۳۹۶ - ۲۷ صفر ۱۴۳۹ - ۱۶ نوامبر ۲۰۱۷

داوود هرمیداس باوند در گفت‌وگو با «شرق»:

اعراب دنبال گسترش جبهه های درگیری با ایران هستند

گروه ضمیمه سیاست: فضای منطقه، آبستن تنش آفرینی های جدید علیه ایران است. به جز عربستان، به تازگی مسائل لبنان هم ایجاد شده است. عراق و سوریه اگرچه به شرایط باثبات تری رسیده اند؛ اما عربستان همچنان بر سر تنش آفرینی...

صفحه ۱۰

سال پانزدهم - شماره ۳۰۱۳ - ۲۰ صفحه - ۲۰۰۰ تومان

سرمقاله

درد مشترک

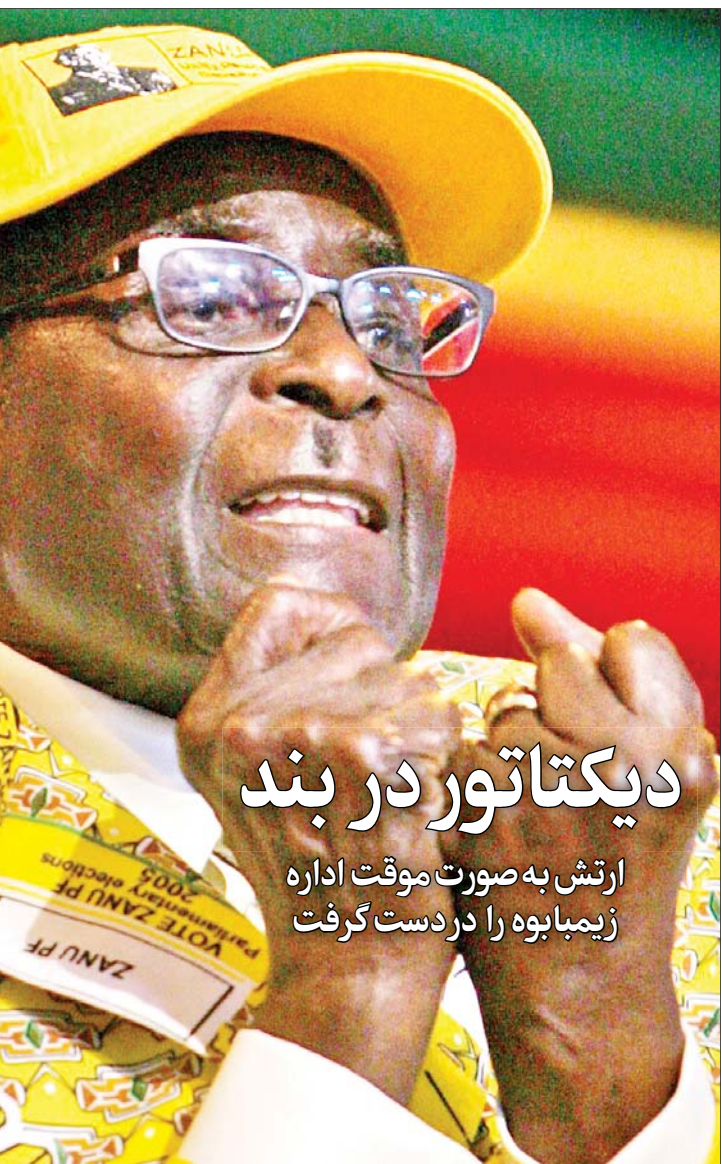
علی شفیعی . پژوهشگر

یکی از چالش های جدی جامعه ما به اذعان بسیاری از عالمان علوم اجتماعی و رهاوردهای پژوهشی- میدانی دانش جامعه شناسی، حرکت شتابان به سمت گسست های عاطفی و فاصله گرفتن های اجتماعی است. همه ما به خوبی درک می کنیم روابط عاطفی چند دهه پیش که در جوامع خرد مانند خانواده و جوامع کلان مانند محله، خیابان، شهر و کشور جاری بود. در این دو دهه اخیر به شدت دستخوش تغییر شده و ما به سمت سردی این روابط در حال حرکت هستیم. ایران با بحرانی مهم به نام «کاهش روابط عاطفی» یا «حرکت به سوی روابط اجتماعی سرد» در حرکت است که متأسفانه برخی هنوز هم نمی خواهند این واقعیت را که رهاورد برخی برنامه ریزی ها و رفتارهای آنان است به رسمیت بشناسند. اگر این درد مشترک را ابتدا به رسمیت بشناسیم می توانیم به درمان آن بپردازیم. این درد را اگر درمان هایی چند باشد، به یقین یکی- تأکید می کنم یکی- از درمان هایش می تواند آموزه های نبوی برای انسان ها باشد که در جامعه پیرامونی ما چندی است رو به افول نهاده اند. این را که عوامل این گسست چیست و چرا ما به اینجا رسیده ایم باید در فرصتی فراخ تر پی گرفت، اما آنچه می تواند سرعت این شکاف را حداقل تقلیل دهد یا به درمان آن که حتما زوایای مختلف و متعددی دارد کمک کند، بازگشت به دامن نبوی از مسیر بازخوانی سیره و سنت آن حضرت است. یکی از دغدغه های اصلی پیامبر اسلام که رحمه للعالمین نام گرفته، ایجاد جامعه گرم انسانی بود؛ بنابراین در بسیاری از آموزه های بر لزوم ارتباط درون خانوادگی از یک سو و روابط گرم برون خانوادگی از سوی دیگر تأکید فراوان داشته است و خود نیز به صورت عملی زندگی اش را بر آن مستقر کرده بود. در زندگی آن حضرت و در آموزه هایش با مصادیق و نمونه های فراوانی مواجهیم که از آن جمله می توان به این موارد اشاره کرد:

الف) رابطه گرم انسانی- خانوادگی توصیه ای فرازمانی و فرامکانی: حضرت در یک توصیه عمومی و فرازمانی خویش، آینه گام امت خویش را به ایجاد رابطه گرم خانوادگی دعوت می کند و می فرماید: اَوْصِيَ السَّاهِدَ مِنْ أُمَّتِي وَالْغَائِبَ مِنْهُمْ وَ مَنْ فِي أَصْلَابِ الرِّجَالِ وَ أَرْحَامِ النِّسَاءِ اَلْيَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ اَنْ يُصِلَ الرَّحِمَ/ سفارش می کنم حاضران و غایبان از امتم را و کسانی را که در پشت پدران و در رحم مادران خویش هستند تا روز قیامت که صله رحم کنند گرچه به فاصله یک سال راه باشد؛ زیرا صله رحم جزء دین است (کلینی؛ الکافی، ج ۲، ص ۱۵۸). اینکه حضرت تلاش می کند نهادهای کردن رابطه خانوادگی و اجتماعی را که امری انصافی است جزء دین قرار دهد، می تواند به این دلیل باشد که رهاورد حضرتش بر شاهانه ای انسان و اخلاق نبشته است. ب) ورود مصادیقی به توصیه نیاز انسان ها به روابط گرم اجتماعی: در فرازی دیگر از سخنان حضرت که در این موضوع نقل شده، به مصادیقی عینی برمی خوریم که در جامعه پیرامونی ما بسیار مکررنگ شده است. حضرت می فرماید: كُلُّ نَبِيٍّ لَا يُحِلُّ فِيهِ الشُّبُهَاتُ لِأَنَّ خَلْقَ الْمَلَائِكَةِ/ هر خانه ای که میهمان بر آن وارد نشود، فرستگان واردش نمی شوند» (جامع الأخبار، ص ۳۷۸). آخرین پیامبر، با ادبیات متفاوت و از زوایای مختلفی تلاش کرده است جامعه را از ضرورت حفظ و توسعه روابط خانوادگی و اجتماعی آگاه کند و از گسست روابط اجتماعی که به مرور به ازهم پاشیدگی نهادهای جامعه می انجامد، جلوگیری کند.

ادامه در صفحه ۱۹

عکس: AFP

دیکتاتور در بند

ارتش به صورت موقت اداره زیمبابوه را در دست گرفت

صفحه ۷ و ۸

یادداشت

از زلزله چه می توان آموخت؟

شهرها با ایجاد ایستگاه های آتش نشانی و کشیک ۲۴ ساعته، آماده نجات مردم و اطفای حریق هستند. جای دقیق آن را نمی دانند اما وقوع آن را به وضوح پیش بینی می کنند. به عبارت دیگر، واقعه را قبل از وقوع، علاج می کنند. در غیر این صورت، باید مانند رویدادهای زلزله، کاسه چه کتم چه کتم را به سر بزنند. همان طور که در زلزله به جای اینکه دولت، «ان جی او»ها و مردم دست به دست هم دهند و امدادرسانی کنند، اختلافات سر باز می کند. کنترل بروز زلزله در دست ما نیست. اما زلزله بخشی از فرهنگ مردم یک سرزمین زلزله خیز است و باید باشد. در این فرهنگ، هم مردم باید تفاوت الگوهای سکونت را نسبت به سرزمین های زلزله خیز بیاورند و بدانند و هم دولت ها و نظاماتی که وظیفه آنها رویارویی با چنین رویدادهایی است. چرا؟ در روستاهایی که صدها سال بلکه هزاران سال است ساخته شده و مردم یک سرزمین زلزله خیز است و باید باشد. در این فرهنگ، ساخت و ساز خانه های روستایی و کیفیت آنها بازتابی از فقر تاریخی روستاست. روستایی آن قدر فقیر بود که نمی توانست خشت خامی را که در ساخت کلبه روستایی با دست خود می مالید، به کوره آجرپزی برد و آن را تبدیل به آجر کند. خشت، دوام آجر را ندارد. سؤال این است که چرا از آغاز انقلاب اسلامی در ۴۰ سال گذشته و افزایش توجه به رفاه روستایی، دولت ها به فکر تقویت دوام همان خانه های سست نبیاد و قدیمی روستایی نیفتادند. با هر زلزله ضمن بیان دلسوزی و عرض تسلیت به دها هزار خانواده اداغدار، با اقدامات کوتاه مدت ترمیمی باز هم هر کسی، دیگری را مقصر بشناسد؟

ادامه در صفحه ۴

احمد عظیمی بلوریان
معاون سابق سازمان محیط زیست

ایران یک سرزمین زلزله خیز است که دلیل عمده آن برخورد صفحه عربستان و ایران است. در ۶۰ سال گذشته هزاران زلزله قوی و خفیف در ایران به وقوع پیوسته است که شدیدترین آنها عبارت بوده اند از زلزله بوئین زهرا در سال ۱۳۴۱ با شدت ۶٫۵ ریشتر با ۲۰ هزار تلفات، زلزله طیس در سال ۱۳۵۷ با ۷٫۸ ریشتر و ۲۵ هزار تلفات؛ یعنی بیش از ۷۰ درصد جمعیت شهرستان طیس، زلزله رودبار- منجیل در ۱۳۶۹ با شدت ۷٫۴ ریشتر با ۳۵ هزار کشته، زلزله بم در ۱۳۸۲ با شدت ۶٫۶ ریشتر و زلزله کونوی در غرب ایران با شدت ۷٫۲ ریشتر که آمار جان باختگان آن هنوز قطعی نشده است. همه این زلزله ها که در سطح وسیعی شامل صدها پارچه شهر و آبادی روی داده اند زیرا گسل های زلزله خیز با آبراه ها ارتباط تنگاتنگی دارند. در بیابان های خشک و بی آب و علف، زلزله با این شدت ها روی نمی دهد. پس می توان نتیجه گرفت که زلزله و آبادی، یار غار دیرینه هستند و باید یکی از مفروضات شهرنشینی یا روستاشینی در ایران به حساب آیند. اما هم مردم و هم دولت ها همواره از آن غفلت می کنند. از نظر برخورد با عواقب زلزله، آن را باید مانند آتش سوزی در نظر گرفت. آتش سوزی هم پیش بینی شدنی نیست اما رویداد آن بر مردم و مسئولان چنان واضح است که به جای چشم پوشی و نادیده گرفتن احتمال آن، همه

«شرق» از تخریب گسترده زلزله در مسکن مهر گزارش می دهد

آوار دلهره بر سر ۱/۵ میلیون نفر

گروه اقتصاد، شکوفه حبیب زاده: چهار روز گذشت؛ هنوز هوا سرد است و نگاه ها خیره به خرابی ها؛ شایعات اما هنوز داغ اند، همین طور انکارها. در همین گیرودار اما خبری که بیش از پیش داغ است، تخریب گسترده دو ساختمان مسکن مهر در

رئیس دادگستری تهران خبر داد: دادگاه بقایای برگزار شد بست نشینی در حرم شاه عبدالعظیم

گزارش کمیسیون اصل ۹۰ از تخلفات دولت دهم

صفحه ۱۹ و ۲۰

یادداشت

سیمای محمد(ص) در قرآن

دستوراتش قرار داد. ایزد یکتا، نورانیت قرآن را تمام کرد و دین خود را به آن کمال بخشید و پیامبرش را هنگامی از جهان برد که از ابلاغ کامل آیات قرآن به امتش فراغت یافته بوده». پس با تکیه بر این حجت موجه دیداری، از کودکی پیامبر ختمی مرتبت(ص) آغاز می کنیم تا بنگریم کتاب خدا چگونه او را وصف می کند؛ در سوره ضحی آیات ششم و هفتم چنین آمده: «یا تو را (خدایت) یتیم نیافت، پس پناه داد؟ و (آن هنگام که) تو را سرگشته یافت، راه را برایت نمایان کرد». به زیبایی می توان با این دو عبارت کوتاه، روحیه جست و جوی این کودک را دریافت کرد؛ خدایش او را از مسیری دور افتاده، به دیار خویش برمی گرداند. دسته ای از مفسران، این رویداد را دور از ساخت آن حضرت دانسته اند و معنایی استعاری به آن منتسب کرده اند. درحالی که کاملاً هویداست؛ اراده خداوند بر این قرار گرفته که فرستاده اش را از شخصیت واقعی است که مردمان را از ظلمت زمانه بیرون کشید، شاید راهی برای درمان این تهمم تاریخی یافت نشود و پیران راه پس از گذشت چند سده، از هویت خویش نزد دیگران تهی شوند؛ مگر راهنمایی که فرستاده خداوند شدند و کتابی روشن با خود آوردند تا راهنمای بشر از ناراستی باشد. اکنون همان کتاب بدون هیچ کم و کاستی از آخرین رسول در میان پیروانش حضور دارد. شاید بهترین تعریف از کارکرد و جایگاه بلند قرآن مجید را پیشوای متقیان، حضرت علی(ع) بیان کرده باشد: «قرآن، فرماندهی بازدارنده و سلاکتی گویا و حجت خدا بر مخلوقات است. خداوند عمل کردن به قرآن را از بندگانش پیمان گرفت و آنان را در گرو

ادامه در صفحه ۱۹

محمدجواد لسانی
پژوهشگر

انتخاب یک راهنما که راستین باشد، گاهی آسان و گاهی دشوار است. یافتن کسی که بتواند سالک طریق را به مقصود خود برساند، معمولاً با موانعی همراه است. مهر تابنده ای که آخرین برگزیده خداوند شد تا راه کامیابی بشر را بر او نمایان کند، برخلاف آنچه در اذهان پیروانش نقش بسته، چندین شناخته نیست؛ چراکه در طول تاریخ، آدمی تمایل به اسطوره سازی از کسانی دارد که آنان را بزرگ و رهایی بخش می داند. وجه تاریک اسطوره ها در این است که از حقیقت فاصله می گیرند و آنکه می ماند، دیگر او نیست؛ بلکه سایه ای ناموزون از آن شخصیت واقعی است که مردمان را از ظلمت زمانه بیرون کشید. شاید راهی برای درمان این تهمم تاریخی یافت نشود و پیران راه پس از گذشت چند سده، از هویت خویش نزد دیگران تهی شوند؛ مگر راهنمایی که فرستاده خداوند شدند و کتابی روشن با خود آوردند تا راهنمای بشر از ناراستی باشد. اکنون همان کتاب بدون هیچ کم و کاستی از آخرین رسول در میان پیروانش حضور دارد. شاید بهترین تعریف از کارکرد و جایگاه بلند قرآن مجید را پیشوای متقیان، حضرت علی(ع) بیان کرده باشد: «قرآن، فرماندهی بازدارنده و سلاکتی گویا و حجت خدا بر مخلوقات است. خداوند عمل کردن به قرآن را از بندگانش پیمان گرفت و آنان را در گرو

تیترا

ظریف در جلسه علنی مجلس حضور یافت

۶۰ میلیارد دلار حکم ایران و آمریکا علیه یکدیگر

صفحه ۲

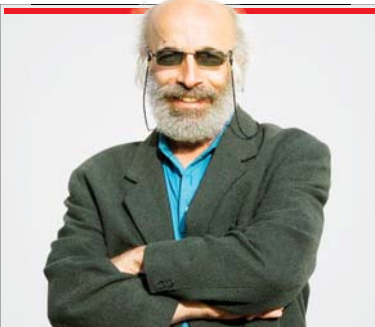
طرح تقویت

بسیج مستضعفین در مجلس تصویب شد

صفحه ۲

نادیا از چنگ طالبان گریخت و ستاره فوتبال دانمارک شد

صفحه ۱۸

عیاری: این فیلم را برای بیداری مسئولان ساختم

صفحه ۱۴

حرف اول

از مردم حلالیت خواست

علی اکبر کلفندشتی . پژوهشگر

در اسلام به مسافران سفارش شده است که قبل از سفر کارها و برنامه های خاصی انجام دهند؛ علاوه بر طلب خیر از خداوند، دعاها، مخصوص سفر و نوشتن وصیت، طلب حلالیت از خویشان، دوستان و آشنایان به شدت سفارش شده و بر طلب عفو در سفرهای پرخطر و زیارت ها نیز بسیار تأکید شده است. از آخرین روزهای زندگی پیامبر مهربانی داستانی روایت شده است: «رسول خاتم(ص) در آخرین روزهای حیات خود، درحالی که از شدت درد، دستمالی بر سر خود بسته بود، به مسجد آمد و چون نتوانست از پله های منبر که سه پله بیشتر نبود، بالا رود و توان ایستادن نیز نداشت، نشسته با مردم سخن گفت و فرمود: ای مردم، مرگ حق است و هیچ کس را از آن گریزی نیست و پس از مرگ، روز عدل و داد است و قصاص اعمال، پس اگر کسی حقی بر من دارد در دنیا بستاند و به عقبی نکشاند تا وقتی بر خدا وارد می شوم، حقی بر گردنم نباشد که هیچ کس را تاب تحمل عذاب آخرت نیست. مسجدالبی به خروش آمد، همگان گریستند و عرض کردند یا رسول الله ما حقی بر شما نداریم، شما بر همه ما حق دارید و اگر داشتیم نیز از آن گذشتیم. عکاشه بن محسن فزاری برخاست و گفت: ای رسول خدا، فلان شرب و در فلان جنگ شتر من و شتر شما کنار هم می رفتند، شما با عصایی که در دست داشتید خواستید بر شتر خود بنزد که بر من خورد و من امروز خواهان قصاصم.

ادامه در صفحه ۱۸

معرفی آژانسهای مسافرتی هتلها و مراکز گردشگری

آژانس هواپیمایی فطرس ۸۸۸۹۹۱۱۱

رجوع به صفحه ۱۹

تلفن تماس جهت درج آگهی ۸۸۱۹۲۸۷۷

مدیر محترم مجموعه فرهنگی تاریخی نیاوران

جناب آقای سیدرحمت الله رئوف حنات

مصیبت درگذشت برادر گرامیتان را به جنابعالی و خانواده محترم تسلیت عرض می‌کنیم. از خداوند سبحان برای آن مرحوم علو درجات و برای شما و سایر بازماندگان صبر و اجر آرزومندیم.

سیدمحمد بهشتی - سیداحمد محیط طباطبایی

وحید معتمدنژاد - سیدجواد موسوی

ضمیمه رایگان امروز روزنامه شرق

ویژه استان کرمانشاه

از روزنامه فروشی ها بخواهید

جناب آقای خشایار دیهیمی، فرهیخته گرامی

درگذشت نابهنگام و تلخ تازین دیهیمی، مترجم و روزنامه‌نگار را به شما و جامعه فرهنگی تسلیت می‌گوییم.

ما را در غم خود شریک بدانید.

روزنامه شرق

شرق

تحويل روزنامه درب منزل

یا محل کار شما بدون هزینه ارسال

۸۸۲۰۹۵۹۳

۸۸۱۹۸۹۶۴

خبریه وقت شرق

به تلگرام شرق پیوندید

@sharghdaily